

Cynnwys

Cyfrifon y flwyddyn yn diweddu
31 Gorffennaf 2002

Adroddiad y Trysorydd	2
Llywodraeth Gorfforaethol	5
Cyfrifoldebau'r Cyngor	7
Adroddiad yr Archwilwyr	9
Cyfrif Incwm a Gwariant	11
Mantolen	12
Adroddiad Llif Arian	14
Datganiad Enillion/Diffygion Cydnabyddedig	15
Polisiâu Cadw Cyfrifon	16
Nodiadau'r Cyfrifon	20
Atodiad - Cymarebau	45

Adroddiad y Trysorydd

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

Cwmpas yr Adroddiadau Cyllidol

Mae'r adroddiadau cyllidol ar gyfer y flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002 yn cyfuno canlyniadau'r Brifysgol a'i chwe is-gwmni, y ceir manylion amdanynt ym mharagraff 3 y Polisiau Cyfrifyddu (gweler tudalen 16).

Canlyniadau'r Flwyddyn

Crynohir canlyniadau'r Incwm a Gwariant ar gyfer y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2002 fel a ganlyn:

	2001/02 £000	2000/01 £000
Incwm	75252	67106
Gwariant	75150	67920
Cyfran Gweddill/(Diffyg) y Fenter ar y Cyd a Buddiannau Lleiafrifol	(51)	43
Gweddill/(Diffyg) ar ôl Dibrisiad Asedion ar Bripsiad	51	(771)
Gweddill/(Diffyg) Cost Hanesyddol	1052	137

Yn y Cyfrif Incwm a Gwariant gwelir gweddill cost hanesyddol o £1,052k, yn dilyn gweddill o ddim ond £137k yn y flwyddyn flaenorol a diffyg yn y ddwy flynedd cyn hynny. Mae hon yn duedd galonogol, ond er hynny mae angen gwelliant sylweddol iawn i adfer sefyllfa hylifedd y Brifysgol i dir cadarnach fel y gellir buddsoddi i drwsio a gwella'r ystad.

Mae'r gwelliant yn y flwyddyn dan sylw yn deillio'n bennaf o effaith blwyddyn lawn o arbedion cyflogau a gafwyd drwy'r rhaglen ailstrwythuro staff gynharach, ynghyd â Chanolfannau Adnoddau Academaidd yn perfformio'n well na'u targedau cyllidebol. Yn dilyn perfformiad gwael o fewn Canolfannau Adnoddau Academaidd y llynedd, cyfeiriwyd yn yr adroddiad hwn at weithredu systemau arolygu tynnach o dan gyfarwyddyd Gr?p Cynllunio, Datblygu a Gweithredu newydd. Mae effaith hynny'n amlwg yn y flwyddyn dan sylw.

Cynyddodd incwm 12.1% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, gyda'r cynnydd mwyaf amlwg o dan Grantiau'r Cyngor ac Incwm Arall. Gwelwyd cynnydd o £3,037k (10.7%) yn Grantiau'r Cyngor, er bod £2,507k (8.9%) o'r cynnydd hwn yn gysylltiedig â chynlluniau arbennig, cyllid isadeiledd a chyllid ychwanegol i wobrwyo ansawdd ymchwil o dan Ymarfer Asesu Ymchwil (YAY) 2001. Cafodd y Brifysgol ganlyniadau rhagorol yn YAY 2001, gyda 77% o'r staff a gyflwynwyd i'w hasesu yn teilyngu Graddfa 4 (h.y. o ragoriaeth genedlaethol) neu uwch. Ar sail hyn mae Bangor yn ail i Gaerdydd yn unig yng Nghymru, sy'n tystio i ymdrech eithriadol ein staff academaidd gydag adnoddau a buddsoddiad cyfyngedig. Yn awr gall y Brifysgol ymfalchïo bod ganddi bedair adran Graddfa 5 a dwy Graddfa 5*, o'i gymharu ag un adran Graddfa 5 yn unig o dan yr YAY blaenorol. Mae gan y gwelliant hwn oblygiadau ariannol pwysig ar gyfer y flwyddyn ariannol i ddod, fel y gwelir mewn cynnydd o £1,576k (26.4%) mewn cyllid ar gyfer ansawdd ymchwil. Gwelwyd cynnydd o £4,057k (27.2%) mewn Incwm Arall, gyda'r cynnydd mwyaf amlwg ym meysydd Gwasanaethau a Ddarparwyd (£1,693k), Preswylfeydd, Cynadleddau ac Arlwyo (£596k), a rhaglenni medrau is yr Adran Hyfforddi (£1,019k). Mae'r cynnydd yn yr incwm Gwasanaethau a Ddarparwyd i'w briodoli'n bennaf i gysylltiad llwyddiannus y Brifysgol â nifer o broiectau a gyllidwyd gan arian Amcan 1 yr Undeb Ewropeaidd.

Gwelwyd cynnydd bychan yn niferoedd myfyrwyr cyferwerth amser-llawn yn y Brifysgol, sef 7,062 o'i gymharu â 6,966 yn 2000/01. Cyhaeddodd niferoedd myfyrwyr tramor y gwaelod yn y flwyddyn dan sylw, gyda gostyngiad bychan pellach mewn ffoedd dysgu tramor. Fodd bynnag, mae strategaeth recriwtio ryngwladol y Brifysgol wedi cael llwyddiant sylweddol erbyn hyn gyda chynnydd amlwg mewn recriwtio ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Adroddiad y Trysorydd

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

Cynyddodd cyfanswm gwariant 10.7%. Gwelwyd y cynnydd mwyaf gyda Chostau Gweithredol Eraill (£5,641k/26.3%), a chyllidir hynny drwy lefelau incwm uwch, gydag elfennau sylweddol o gyllid achlysurol yn arwain at wariant ychwanegol ar isadeiledd ac offer. Fodd bynnag, mae'n dda nodi bod gwariant ar gyflogau fel canran o drostiant wedi gostwng i 57.6% o lefelau blaenorol o dros 60%, a'i fod yn awr yn fwy unol â'r hyn a geir ymysg ein cystadleuwyr.

Perfformiad Buddsoddiadau

Mae gan y Brifysgol nifer o gronfeydd gwaddol yn deillio o gymynroddion neu roddion eraill. Buddsoddi y cronfeydd hyn gyda'i gilydd a gostyngodd gwerth y buddsoddiadau hyn ar y farchnad 17.6% i £4,137k ar 31 Gorffennaf 2002, gan adlewyrchu blwyddyn wael arall yn y marchnadoedd ariannol. Yr elw ar gyfartaledd oedd 3.99% (4.25% yn 2000/01). Arolygir perfformiad y gronfa gan Bwyllgor Buddsoddiadau'r Brifysgol.

Llif Arian a Hylifedd

Mae'r llif arian cyfunol yn dangos gwelliant ar y flwyddyn flaenorol gyda mewnlif arian net o £4,616k (£1,394k yn 2000/01) o weithgareddau gweithredol, a thra bod gweddill ariannol wedi gostwng £437k, mae arian ar adneuron tymor byr wedi cynyddu £3,522k. Atgyfnerthir y gwelliant hwn trwy gynnydd sylweddol mewn incwm gohiriedig yn ymwneud ag incwm grant cyfyngedig. Fodd bynnag, bu gwelliant yn y sefyllfa hylifedd sylfaenol gydag asedion cyfredol net o £156k ar ddiwedd y flwyddyn, o'i gymharu â rhwymedigaethau cyfredol net o £754k y flwyddyn flaenorol. Gwelliant bychan yw hwn, ac mae llawer o ffordd i fynd i wella sefyllfa arian a hylifedd y Brifysgol i'r lefelau gweithrediadol y dymunir eu cael.

Projectau Cyfalaf

Nid oes unrhyw gynlluniau cyfalaf mawr ar fynd ar hyn o bryd. Fodd bynnag, fel llawer o sefydliadau eraill yn y sector, mae'r Brifysgol yn wynebu cryn her i adfer ei hystad, yn academiaidd a phreswyl, i safon dderbyniol sy'n cydymffurfio'n llawn â safonau deddfwriaethol sy'n cynyddu'n gyson. Ar hyn o bryd mae'r Brifysgol yn edrych ar wahanol opsiynau cyllido a fydd yn sail i gynllun datblygu ffisegol newydd i roi sylw i'r anghenion hyn.

Datblygiadau yn y Dyfodol

Ym Mawrth 2002, cyhoeddodd Llywodraeth Cynulliad Cenedlaethol Cymru ddogfen o'r enw "Cyrraedd yn Uwch - Strategaeth ar gyfer y Sector Addysg Uwch yng Nghymru". Prif thema'r ddogfen hon yw'r angen am ailgyflunio a chydweithredu. Mae'r Brifysgol wedi ffurfio Cynghrair Strategol ag Athrofa Gogledd Ddwyrain Cymru (NEWI), ac mae cyrff llywodraethu y ddau sefydliad yn awr wedi cytuno i symud ymlaen ar y cyd i ystyried dau ddewis posibl. Y dewis cyntaf fydd cryfhau'r Gynghrair Strategol drwy greu rhai adrannau academiaidd a gwasanaethau ar y cyd, ynghyd â chrynhoi rhai adnoddau a phrojectau ar y cyd. Yr ail ddewis fydd creu un Brifysgol yng Ngogledd Cymru, o fewn dau gampws ym Mangor a Wrecsam. Rhagwelir y bydd penderfyniad ar y ffordd ymlaen wedi cael ei wneud erbyn y Pasg 2003.

Diwedd glo

Mae hwn yn gyfnod o bryder a her i holl brifysgolion y DU, ond yn arbennig felly i Brifysgol Cymru, Bangor oherwydd ein safle daearyddol yng Ngogledd Orllewin Cymru, ymhell o'r canolfannau dinesig mawr. Mae'r ystad yr ydym wedi ei hetifeddu - ac yr oedd llawer ohoni tan yn ddiweddar iawn yn gyfrifoldeb cyrff cyhoeddus eraill - yn sugno llawer iawn o'n hadnoddau cyfyngedig i'w chynnal a'i chadw a'i gwella i gydymffurfio â gofynion statudol modern hynod feichus. Nid oes sicrwydd cyllid bellach gan wladwriaeth haelionus fel yr oedd yn nyddiau dedwydd y Pwyllgor Grantiau Prifysgol. Mae swyddogion y Brifysgol a'i chorff llywodraethu yn ymwybodol iawn o groeswyntoedd main grymoedd y farchnad sy'n chwythu drwy goridorau academia. Dim ond trwy barhau i werthu ein gwasanaethau dysgu a denu cyllid - cyhoeddus a phreifat - ar gyfer ymchwil o'r safon uchaf yn ein marchnad gynyddol gystadleuol y gallwn oroesi. Mae'n rhaid i ni gadw golwg yn gyson ar ein gwariant ar staff a chostau cyffredinol eraill yn holl feysydd gweithgaredd y Brifysgol, gan fesur yn ofalus beth sy'n cael ei wario yn erbyn yr hyn sy'n cael ei gyflawni. Mae'r Ymarfer Arolwg a Datblygu y gwnaethom ddechrau arno dair blynedd yn ôl yn rhoi canlyniadau cadarnhaol. Fodd bynnag, mae angen i ni adeiladu ar gyfer ein dyfodol trwy greu cyfleoedd newydd i gynhyrchu incwm - er enghraifft trwy sefydlu Adran y Gyfraith newydd.

Adroddiad y Trysorydd

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Oherwydd ymdrechion ein swyddogion ac aelodau'r Corff Llywodraethu, rydym wedi llwyddo i barhau i wynebu sawl her yn ystod y flwyddyn a aeth heibio ac rwy'n hyderus y byddwn yn parhau i'w wynebu'n llwyddiannus yn ystod y blynyddoedd i ddod.

Huw Elwyn Jones

Llywodraeth Gorfforaethol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Mae'r Brifysgol yn ymrwymedig i ddangos yr arfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio'r modd y mae'r Brifysgol yn cymhwyso'r egwyddorion a bennwyd yn Adran 1 y Côd Cyfunol ar Lywodraethu Corfforaethol a gyhoeddwyd gan Gyfnwidfa Stoc Llundain ym Mehefin 1998. Ei ddiben yw cynorthwyo'r sawl sy'n darllen yr adroddiadau cyllidol i ddeall sut y cymhwyswyd yr egwyddorion.

Mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol am system reolaeth fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Ni all unrhyw system reolaeth fewnol, fodd bynnag, ond darparu sicrwydd rhesymol, eithr nid diamod, rhag camddatganiad neu golled berthnasol. Felly, fe'i cynlluniwyd i reoli, yn hytrach na dileu, risgiau arwyddocaol sy'n bygwth amcanion busnes y Brifysgol.

Mae'r Cyngor o'r farn fod proses gyfredol ar gyfer adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Brifysgol, ei bod yn weithredol ar gyfer y flwyddyn a orffennodd 31 Gorffennaf 2002 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon, ei bod yn cael ei hadolygu'n rheolaidd gan y Cyngor a'i bod yn unol â'r cyfarwyddyd rheolaeth fewnol ar gyfer cyfarwyddwyr ar y Côd Cyfunol fel y pennir ei fod yn briodol i addysg uwch.

Y mae'r Brifysgol yn gorfforaeth annibynnol y mae ei statws cyfreithiol yn deillio o Siarter Frenhinol a ddyfarnwyd yn wreiddiol yn 1885. Pennir ei hamcanion, ei phwerau a fframwaith ei threfn llywodraeth yn y Siarter a'i Statudau ategol, y cymeradwywyd y fersiwn diweddaraf ohonynt gan y Cyfrin Gyngor yn 1997.

O dan y Siarter a'r Statudau mae'n rhaid i'r Brifysgol gael tri chorff ar wahân, pob un â'i swyddogaethau a chyfrifoldebau wedi eu diffinio'n glir, i oruchwyllo a rheoli ei gweithgareddau, fel a ganlyn:

? Y Cyngor - yw'r corff llywodraethol gweithredol sy'n gyfrifol am gyllid, eiddo, buddsoddiadau a busnes cyffredinol y Brifysgol, ac am bennu cyfeiriad strategol cyffredinol y sefydliad. Pennir y materion a neilltuir yn arbennig i'w penderfynu gan y Cyngor yn Statudau'r Brifysgol; trwy arfer a dan y Memorandwm Cyllidol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Mae swyddogaethau Llywydd ac Is-Lywydd y Cyngor yn rhai ar wahân i swyddogaeth Prif Weithredwr y Brifysgol, sef yr Is-Ganghellor. Daw y mwyafrif o aelodau'r Cyngor o'r tu allan i'r Brifysgol (disgrifir hwy fel aelodau lleyg), ac o blith y rhain mae'n rhaid dewis ei Gadeirydd a'i Is-Gadeirydd. Ymhlith ei aelodau hefyd ceir cynrychiolwyr o blith staff y Brifysgol ac o blith y myfyrwyr. Nid oes yr un o'r aelodau lleyg yn derbyn unrhyw dâl, ac eithrio ad-daliad treuliau, am y gwaith a wnânt i'r Brifysgol. Mae'r holl aelodau, ac eithrio'r Is-Ganghellor, sydd yn aelod *ex officio* o'r Cyngor, wedi eu penodi am gyfnodau penodedig yn amodol ar gael eu haillethol, ac nid yw ailbenodi yn awtomatig.

? Y Senedd - yw awdurdod academiaidd y Brifysgol a daw ei haelodaeth yn gyfan gwbl o blith staff academiaidd a myfyrwyr y sefydliad. Ei swyddogaeth yw cyfarwyddo a rheoli gwaith dysgu ac ymchwil y Brifysgol.

? Y Llys - corff mawr, ffurfiol at ei gilydd yw hwn (sydd yn bur debyg i gyfarfod cyfranddalwyr cwmni cyhoeddus mawr). Mae'n gyfrwng lle gall y buddiannau ehangach a wasanaethir gan y Brifysgol gael eu cysylltu â'r sefydliad, ac mae'n fforwm cyhoeddus lle gall aelodau'r Llys godi unrhyw faterion yn ymwneud â'r Brifysgol. Fel rheol mae'r Llys yn cyfarfod unwaith y flwyddyn i dderbyn Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon y Brifysgol. Yn ogystal mae angen i'r Llys gymeradwyo unrhyw newidiadau o bwys i gyfansoddiad y Brifysgol cyn y gellir eu cyflwyno i'r Cyfrin Gyngor.

Daw mwyafrif o aelodau'r Llys o'r tu allan i'r Brifysgol, gan gynrychioli'r gymuned leol a chyrrff penodol eraill sydd â diddordeb yng ngwaith y Brifysgol, ond mae'r aelodaeth hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o blith staff y Brifysgol (academaidd ac anacademaidd) ac o blith y myfyrwyr.

Er bod y Cyngor yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith yn ystod pob blwyddyn academiaidd, ymdrinnir â llawer o'i waith manwl i ddechrau gan Bwyllgorau Sefydlog, yn arbennig y Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol, y Pwyllgor Ystadau ac Adeiladau, y Pwyllgor Enwebiadau, y Pwyllgor Taliadau a'r Pwyllgor

Llywodraeth Gorfforaethol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Archwilio. Adroddir yn ffurfiol ar benderfyniadau'r Pwyllgorau hyn i'r Cyngor, ac i'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau lle bo angen. Sefydlwyd y Pwyllgorau hyn, ynghyd ag eraill penodol, yn ffurfiol fel Pwyllgorau'r Cyngor gyda'u cylch gorchwyl a'u haelodaeth, (yn cynnwys cyfran sylweddol o aelodau lleig y dewisir y Cadeirydd o'u plith), wedi eu pennu yn un o Ordinadau'r Brifysgol.

Mae'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau yn adrodd i'r Cyngor ac i'r Senedd. Mae'r Pwyllgor hwn, a gadeirir gan Gadeirydd y Cyngor, yn cynghori'r Cyngor ar y cyfeiriad strategol cyffredinol y dylai'r Brifysgol ei ddilyn. Mae'n cyd-drefnu ac yn integreiddio gweithgareddau academiaidd, anacademaidd, cyllidol a chynllunio ffisegol y Brifysgol, yn cyflwyno i'r Cyngor ac i'r Senedd y cyfryw gynlluniau ag a ystyria'n angenrheidiol ar gyfer datblygiad a gweithrediad parhaol y Brifysgol ac yn arolygu eu gweithrediad. Oherwydd hyn mae nifer o Bwyllgorau'r Cyngor a'r Senedd yn adrodd i'w prif gyrff drwy'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau: mae amserlen Pwyllgorau'r Brifysgol yn sicrhau nad yw hyn yn oedi gwneud penderfyniadau yn ormodol.

Mae'r Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol ymhlith pethau eraill yn argymhell cyllid blynyddol a chyllidebau cyfalaf y Brifysgol i'r Cyngor ac yn arolygu perfformiad mewn perthynas â'r cyllidebau a gymeradwywyd.

Mae'r Pwyllgor Enwebiadau yn ystyried enwebiadau ar gyfer swyddi gwag cyfetholedig yn aelodaeth y Cyngor o dan y Statud berthnasol. Penodir rhai aelodau lleig gan gyrff allanol. Mae'r aelodau lleig hynny yn gymwys i'w hailbenodi gan y cyrff perthnasol pan maent yn ymddeol drwy gylchdro aelodaeth.

Mae'r Pwyllgor Taliadau yn pennu cyflogau'r aelodau staff uchaf, yn cynnwys yr Is-Ganghellor.

Ffurfiol y Pwyllgor Archwilio, sydd yn cyfarfod bob chwarter, o bum aelod lleig o'r Cyngor. Mae'n gyfrifol am gyfarfod â'r archwilwyr mewnol ac allanol i ystyried eu hadroddiadau a'u hargymhellion ar gyfer gwella systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol, ynghyd ag ymatebion a chynlluniau gweithredu y rheolaeth. Er bod yr uwch swyddogion gweithredol yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio fel bo angen, nid ydynt yn aelodau o'r Pwyllgor, a gall y Pwyllgor gyfarfod â'r archwilwyr mewnol ac allanol ar eu pennau eu hunain i wneud penderfyniadau annibynnol. Mae'r Pwyllgor yn cynghori'r Cyngor ar benodi a thalu'r archwilwyr mewnol ac allanol.

Prif swyddog academiaidd a gweinyddol y Brifysgol yw'r Is-Ganghellor sydd â chyfrifoldeb cyffredinol i'r Cyngor dros gynnal a hyrwyddo effeithlonrwydd a threfn dda'r Brifysgol. O dan delerau'r Memorandwm Cyllidol ffurfiol rhwng y Brifysgol a Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, yr Is-Ganghellor yw swyddog penodedig y Brifysgol ac yn y swyddogaeth honno gellir galw arno i ymddangos o flaen y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn Nhŷr Cyffredin.

Yn unol â Pholisi Rheolaeth Risg y Brifysgol mae Grŵp yr Uwch Swyddogion yn derbyn adroddiadau yn nodi dangosyddion perfformiad a risg allweddol ac yn ystyried materion rheolaeth bosibl a ddygir i'w sylw gan fecanweithiau rhybudd cynnar sydd wedi eu seilio o fewn yr unedau gweithredol ac a atgyfnerthir gan hyfforddiant ymwybyddiaeth risg. Mae Grŵp yr Uwch Swyddogion hefyd yn derbyn adroddiadau rheolaidd gan yr archwiliwr mewnol a chan bwyllgorau priodol, megis y Pwyllgor Diogelwch, sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Mae swyddogaeth y Pwyllgor Archwilio yn y maes hwn yn cynnwys arolwg ar lefel uchel o reolaeth ariannol fewnol. Mae'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau, ar ran y Corff Llywodraethu, yn ystyried risg a rheolaeth ac yn derbyn adroddiadau ar hynny gan Grŵp yr Uwch Swyddogion. Mae'r pwyslais ar roi darlun llawn i gael mesur perthnasol o sicrwydd ac nid ar adrodd ar rai eithriadau yn unig. Yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2002, cyflawnodd y Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau yr asesiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn a orffennodd 31 Gorffennaf 2002 trwy ystyried dogfennau gan Grŵp yr Uwch Swyddogion a'r archwiliad mewnol, a chymryd i ystyriaeth bethau a ddigwyddodd er 31 Gorffennaf 2002.

Cyfrifoldebau'r Cyngor

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Yn unol â'r Siarter Frenhinol, y mae Cyngor Prifysgol Cymru, Bangor yn gyfrifol am weinyddu a rheoli busnes Prifysgol Cymru, Bangor a gofynnir iddo gyflwyno adroddiadau archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Y mae'r Cyngor yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sydd yn datgelu â chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol Prifysgol Cymru, Bangor ac yn ei alluogi i sicrhau fod yr adroddiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r Siarter Frenhinol, y Datganiad Ymarfer Cyfrifyddu Cymeradwy ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch a safonau cyfrifyddu perthnasol eraill. Hefyd, o fewn telerau ac amodau Memorandwm Cyllidol a gytunwyd rhwng Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor Prifysgol Cymru, Bangor, gofynnir i'r Cyngor drwy ei ddeiliad swydd penodedig, baratoi adroddiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg cywir a theg ar gyflwr materion Prifysgol Cymru, Bangor ac ar y gweddill neu'r diffyg a'r llif-arian am y flwyddyn honno.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol hefyd am gynnal ac am gywirdeb adroddiadau ariannol a gyhoeddir ar we-fan y Brifysgol. Dylid nodi y gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig yn ymwneud â pharatoi a dosbarthu adroddiadau ariannol wahaniaethu oddi wrth ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Wrth beri paratoi'r adroddiadau ariannol y mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau:

- y detholir polisiau cyfrifyddu addas a'u cymhwyso'n gyson;
- y llunnir barn ac amcangyfrifon sydd yn rhesymol a doeth;
- fod safonau cyfrifyddu cymwys wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau o bwys a ddatgelwyd ac a esboniwyd yn yr adroddiadau ariannol;
- fod cyfriflenni ariannol yn cael eu paratoi ar sail busnes gweithredol onid yw'n amhriodol tybio y bydd Prifysgol Cymru, Bangor yn parhau i weithredu. Y mae'r Cyngor yn fodlon fod gan Brifysgol Cymru, Bangor adnoddau digonol i barhau i weithredu hyd y gellir rhagweld: oherwydd hyn parheir i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol wrth baratoi'r adroddiadau ariannol.

Y mae'r Cyngor wedi cymryd camau rhesymol i:

- sicrhau y defnyddir y cyllid a geir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn unig ar gyfer y dibenion y rhoddwyd ef ac yn unol â'r Memorandwm Cyllidol gyda'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y gallai'r Cyngor Cyllido eu pennu o bryd i'w gilydd;
- sicrhau y ceir rheolaeth gyllidol briodol i ddiogelu arian cyhoeddus ac arian o ffynonellau eraill;
- ddiogelu asedion Prifysgol Cymru, Bangor ac i rwystro a darganfod twyll;
- sicrhau rheolaeth gynnil, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a gwariant Prifysgol Cymru, Bangor.

Y mae elfennau allweddol system reolaeth gyllidol fewnol y Brifysgol, a gynlluniwyd i gyflawni'r cyfrifoldebau a nodwyd uchod, yn cynnwys y canlynol:

- diffiniadau eglur o gyfrifoldebau penaethiaid adrannau academiaidd a gweinyddol a'r awdurdod a ddirprwywyd iddynt;
- proses gynllunio gynhwysfawr tymor-canolog a byr, wedi ei hategu â chyllidebau incwm, gwariant a chyfalaf blyneddol manwl;

Cyfrifoldebau'r Cyngor

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

- adolygiadau rheolaidd o berfformiad academaidd ac adolygiadau misol o ganlyniadau cyllidol gan gynnwys adrodd ar amrywedd a'r manylion diweddaraf am ganlyniadau a ddaroganwyd;
- gofynion a ddiffiniwyd ac a ffurfiolwyd yn eglur ar gyfer cymeradwyo a rheoli gwariant, gyda'r penderfyniadau buddsoddi sy'n cynnwys gwariant cyfalaf neu referniw yn rhwym i'w gwerthuso'n ffurfiol a manwl a'u hadolygu yn unol â lefelau cymeradwyo a bennir gan y Cyngor;
- Rheoliadau Cyllidol cynhwysfawr, yn nodi manylion am reolaethau a threfniadaethau cyllidol, wedi eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol;
- corff Archwilio Mewnol proffesiynol â'i raglen flynyddol wedi ei chymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio Ariannol.

Y mae'r Pwyllgor Archwilio, ar ran y Cyngor, wedi adolygu effeithiolrwydd system reolaeth fewnol y Brifysgol. Fodd bynnag, ni all unrhyw system reolaeth ariannol fewnol roi ond sicrwydd rhesymol eithr nid diamod rhag camddatganiad neu golled berthnasol.

Adroddiad yr Archwilwyr

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Adroddiad yr archwiliwr annibynnol i Gyngor Prifysgol Cymru, Bangor

Rydym wedi archwilio'r adroddiadau cyllidol sy'n cynnwys y cyfrif incwm a gwariant cyfunol, y mantolenni, y gyfriflen llif arian gyfunol, y gyfriflen cyfanswm enillion a diffygion cydnabyddedig a'r nodiadau cysylltiedig a baratowyd yn ôl confensiwn cost hanesyddol (a newidiwyd gan adbriso rhai asedion penodedig) a'r polisïau cyfrifyddu a bennir yn y datganiad o bolisïau cyfrifyddu.

Cyfrifoldebau Priodol y Cyngor a'r Archwilwyr

Yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyngor nodir cyfrifoldeb y Cyngor dros baratoi'r adroddiadau cyllidol yn unol â'r Cyfarwyddiadau Cyfrifon a roddwyd gan Gyngor Addysg Uwch Cymru, y Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch, cyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu y Deyrnas Unedig.

Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio'r adroddiadau cyllidol yn unol â gofynion cyfreithiol a rheoliadol perthnasol a Safonau Archwilio'r Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio.

Rydym yn adrodd i chwi ein barn a yw'r adroddiadau cyllidol yn rhoi darlun cywir a theg ac a ydynt wedi eu paratoi'n briodol yn unol â'r Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch. Rydym hefyd yn adrodd i chwi a yw'r incwm, ym mhob agwedd hanfodol, gan gyrrff cyllido, o grantiau ac incwm ar gyfer dibenion penodol ac o gronfeydd cyfyngedig eraill a weinyddir gan y sefydliad, wedi ei ddefnyddio'n briodol yn unig i'r dibenion y derbyniwyd ef ar eu cyfer, ac a yw'r incwm wedi ei ddefnyddio yn unol â statudau'r Brifysgol a lle bo'n briodol â'r memorandwm cyllidol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Rydym hefyd yn adrodd i chwi, os, yn ein barn ni, nad yw'r Brifysgol wedi cadw cofnodion cyfrifyddu priodol, os nad yw'r cofnodion cyfrifyddu yn cytuno â'r adroddiadau cyllidol, ac os nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd arnom eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Rydym wedi darllen y wybodaeth arall yn yr Adroddiadau Cyllidol ac ystyriwn y goblygiadau i'n hadroddiad ni os down yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau ymddangosiadol neu anghysonderau hanfodol â'r adroddiadau cyllidol. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys adroddiad Y Trysorydd a'r datganiad ar lywodraeth gorfforaethol yn unig.

Sail ein Barn

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Archwilio a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio a'r Côt Ymarfer Archwilio a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae archwiliad yn cynnwys archwilio, ar sail prawf, dystiolaeth sy'n berthnasol i'r symiau a'r datguddion yn yr adroddiadau cyllidol. Mae hefyd yn cynnwys asesiad o'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau arwyddocaol a wneir gan y Cyngor wrth baratoi'r adroddiadau cyllidol, ac a yw'r polisïau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau'r Brifysgol, ac a gymhwysir hwy'n gyson a'u datguddio'n ddigonol.

Fe wnaethom gynllunio a chynnal ein harchwiliad fel y medrem gael yr holl wybodaeth ac esboniadau yr ystyriem eu bod yn angenrheidiol er mwyn darparu inni dystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol fod yr adroddiadau cyllidol yn rhydd o gamddatganiad hanfodol, boed hynny wedi ei achosi gan dwyll neu afreoleidd-dra neu gamgymeriad arall. Wrth lunio ein barn fe wnaethom hefyd arfarnu digonoldeb cyffredinol cyflwyniad y wybodaeth yn yr adroddiadau cyllidol.

Adroddiad yr Archwilwyr

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Barn

Yn ein barn ni:

- i. Mae'r adroddiadau cyllidol yn rhoi darlun cywir a theg o amgylchiadau'r Brifysgol a'r grŵp ar 31 Gorffennaf 2002, ac o weddill incwm dros wariant, enillion a cholledion a llifau arian y grŵp am y flwyddyn a ddaeth i ben y pryd hwnnw, ac y maent wedi eu paratoi'n briodol yn unol â'r Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch.
- ii. Ym mhob agwedd hanfodol, mae'r incwm o Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, y Cyngor Cenedlaethol, grantiau ac incwm i ddibenion penodol ac o gronfeydd cyfyngedig eraill a weinyddir gan y Brifysgol wedi cael eu defnyddio i'r dibenion y derbyniwyd hwy ar eu cyfer.
- iii. Ym mhob agwedd hanfodol, mae'r incwm wedi ei ddefnyddio yn unol â statudau'r sefydliad a, lle bo'n briodol, â'r Memorandwm Cyllidol a ddyddiwyd 1 Ionawr 1997 gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

PricewaterhouseCoopers

Cyfrifyddion Siartredig
Manceinion
6 Rhagfyr 2002

Cyfrif Incwm a Gwariant

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

	Nodyn	Cyfunol	
		2001/02 £000	2000/01 £000
INCWM			
Grantiau'r Cyngor	1	31364	28327
Ffioedd Academaidd a Chontractau Addysg	2	16358	15164
Grantiau a Chontractau Ymchwil	3	9777	9546
Incwm Arall	4	18958	14901
Incwm Gwaddol a Buddsoddiadau	5	534	389
Cyfanswm Cyfunol a chyfran o'r Fenter ar y Cyd		76991	68327
Namyn chyfran Incwm y Fenter ar y Cyd		(1739)	(1221)
Cyfunol		75252	67106
GWARIANT			
Costau Staff	7	43387	41845
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	7	280	375
Treuliau Gweithredol Eraill	8	27070	21429
Dibrisiad	12	3064	2798
Llog Taladwy	9	1349	1473
Cyfanswm Gwariant	10	75150	67920
Gweddill/(Diffyg) Gweithredol ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad a chyn chyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd a Buddiannau Lleiafrifol		102	(814)
Cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd		(17)	43
Buddiannau Lleiafrifol		(34)	
Gweddill/(Diffyg) ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad		51	(771)
<u>ADRODDIAD AR WEDDILLION A DIFFYGIION COSTAU HANESYDDOL</u>			
	Nodyn	2001/02 £000	2000/01 £000
Gweddill/(Diffyg) ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad		51	(771)
Y gwahaniaeth rhwng Dibrisiad ar Sail Cost Hanesyddol a'r Codiad Dibrisiad Gwirioneddol am y Flwyddyn wedi'i gyfrifo ar y			
Swm Adbrisedig	21	676	753
Realeiddiad Enillion Adbrisiad Eiddo yn y Blynnyddoedd Blaenorol	21	325	155
Gweddill Cost Hanesyddol am y Flwyddyn		1052	137

Mae incwm a gwariant cyfunol y Brifysgol a'i his-gwmnïau yn ymwneud yn llwyr â gweithrediadau sy'n parhau.

Mantolen

ar 31 Gorffennaf 2002

		£000	£000	£000	£000
GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG	19	12277	10685	12264	10666
GWADDOLION					
Penodol	20	3702	4483	3702	4483
Cyffredinol	20	435	538	435	538
		4137	5021	4137	5021
CRONFEYDD WRTH GEFN					
Cronfa Adbrisiad	21	36766	37754	36766	37754
Cyfrif Incwm a Gwariant	22	31077	30038	31349	30267
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		67843	67792	68115	68021
BUDDIANNAU LLEIAFRIFOL			(34)		
CYFANSWM CRONFEYDD		84257	83464	84516	83708

Cymeradwywyd yr adroddiadau cyllidol ar dudalennau 11 i 44 gan y Cyngor ar 6 Rhagfyr 2002 ac fe'u harwyddwyd ar ei ran gan:

H R EVANS, Is-Ganghellor

H ELWYN JONES, Trysorydd

D W HUGHES, Cyfarwyddwr Cyllid

Prifysgol Cymru, Bangor

Adroddiad Llif-Arian Cyfunol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

	Nodyn	2001/02 £000	2000/01 £000
MEWNLIF ARIAN NET O'R GWEITHGAREDDAU GWEITHREDOL	24	4616	1394
Adenillion ar Fuddsoddiadau a Chynnal Cyllid	27	(831)	(1060)
Gwariant Cyfalaf a Buddsoddiad Ariannol	28	194	(23)
Mewn-lif Arian cyn Rheolaeth Adnoddau Rhydd a Chyllido		3979	311
Rheolaeth Adnoddau Rhydd	26	(3522)	446
Cyllido	25	(894)	(725)
(GOSTYNGIAD)/CYNNYDD MEWN ARIAN YN Y FLWYDDYN		(437)	32
CYSONI LLIF-ARIAN NET Â'R SYMUD YN Y DYLEDION NET			
(GOSTYNGIAD)/CYNNYDD MEWN ARIAN YN Y FLWYDDYN		(437)	32
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Adneuon Tymor-byr	26	3522	(446)
Benthyciadau Newydd	25		(5)
Ad-daliadau Cyfalaf	25	894	730
Newid yn y Dyled Net yn y Flwyddyn		3979	311
Dyled Net ar 1 Awst	26	(14930)	(15241)
DYLED NET AR 31 GORFFENNAF	26	(10951)	(14930)

Adroddiad o Gyfanswm Enillion a Diffygion Cydnabyddedig

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Nodyn	<u>Cyfunol</u>	<u>Cyfunol</u>
	2001/02 £000	2000/01 £000
Gweddill/(Diffyg) ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisriad gan gynnwys cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd	85	(771)
Dibrisiad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	20 (873)	(712)
Incwm Gwaddol (Codwyd)/Cadwyd am y Flwyddyn	20 (16)	24
Gwaddolion Newydd	20 5	15
Diffyg Ailbrisriad	21	(2919)
	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM COLLEDION CYDNABYDDEDIG AR GYFER Y FLWYDDYN	(799)	(4363)
Cysoni		
Cronfeydd wrth Gefn a Gwaddolion	72779	77142
Cyfanswm y Colledion Cydnabyddedig yn gysylltiedig â'r Flwyddyn	(799)	(4363)
	<hr/>	<hr/>
Cronfeydd wrth Gefn a Gwaddolion wrth Gloi	71980	72779
	<hr/>	<hr/>

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

1. Sail Paratoi

Paratowyd yr adroddiadau cyllidol hyn yn unol â'r Datganiad Ymarfer Cymeradwy (SORP): *Accounting for Further and Higher Education* ac yn unol â'r Safonau Cyfrifyddu cymwys. Maent yn cydymffurfio â'r cyfarwyddyd a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

2. Sail Cyfrifyddu

Paratowyd yr adroddiadau cyllidol yn ôl y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd trwy adbriso buddsoddiadau asedion gwaddol ac adbriso tir ac adeiladau (gweler paragraff 8).

3. Sail Cyfuno

Y mae'r adroddiadau cyllidol cyfunol yn cynnwys cyfriflenni cyllidol y Brifysgol a phob is-gwmni am y flwyddyn ariannol hyd 31 Gorffennaf 2002. Diddymwyd Gwasanaethau Gwybodaeth y Gogledd Cyfyngedig yn ystod y flwyddyn dan sylw. Dilëir yn llwyr werthiannau ac elw rhyng-grŵp wrth eu cyfuno. Mae'r daliadau yn yr Institute for Financial Management a VT Ocean Sciences Limited yn un o berchenogaeth a rheolaeth gyfartal, ac o'r herwydd fe'i cyfririr ar sail soddgyfran gryswth yn unol â FRS 9: Cyfranogion a Mentrau ar y Cyd. Yn unol â FRS 2: Cyfrifyddu ar gyfer Is-gwmnïau, nid yw gweithgareddau Undeb Myfyrwyr y Brifysgol a'r Ymddiriedolaeth Ddatblygu wedi eu cyfuno gan nad yw'r Brifysgol yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Mae'r manylion am fusnes is-gwmnïau a menter ar y cyd y Brifysgol fel a ganlyn:

	% Daliad	Dyddiad Cyfranddaliad Cyfalaf	Gwlad y Cofrestrriad	Natur y Busnes
Industrial Development Bangor (UWB) Limited	100%	140,000 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Offerwaith Electronig
Cafodd y Brifysgol y daliad am gost o £80,000, ac mae'r Cwmni hefyd wedi gwneud dyroddiad cyfalaf o £60,000.				
Duostore Limited	100%	7,906,644 Cyfranddaliadau Cyffredin 50c	Cymru	Datblygiad eiddo y Brifysgol
Daliad a gafwyd gan y Brifysgol ar gost o £4,180,320.				
Institute for Financial Management	50%	Cyfyngedig â gwarantriad	Cymru	Cyrsiau dysgu o bellter
Daliad ar sail Menter ar y Cyd â'r Manchester Business School				
Bangor Centre for Developmental Disabilities Limited	100%	2 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Gwasanaethau gofal awtistiaeth
UWB Enterprises Limited	100%	2 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Masnachol cyffredinol
VT Ocean Sciences Limited	50%	50,000 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Lloegr	Llogi llong ymchwil

Daliad ar sail Menter ar y Cyd â Vosper Thorneycroft (UK) Limited.

4. Cydnabod incwm

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Cynhwysir incwm o grantiau ymchwil a chontractau a gwasanaethau eraill a wnaethpwyd yng ngraddfa cwblhau'r contract neu'r gwasanaeth dan sylw. Mae hyn fel rheol yn cyfateb i swm y gwariant perthnasol a gafwyd yn ystod y flwyddyn ynghyd ag unrhyw gyfraniadau perthynol tuag at argostau. Credyd yr holl incwm o adneuron tymor-byr a gwaddolion a rhoddion cyffredinol i'r cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod yr enillir ef.

Cynhwysir incwm o waddolion a rhoddion penodol i raddfa gwariant perthnasol a gafwyd yn ystod y flwyddyn.

Cydnabyddir grantiau rheolaidd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Cyngor Cenedlaethol yn y cyfnod y derbynir hwy.

Ymdrinnir â grantiau heb fod yn rheolaidd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru neu gyrff eraill a dderbyniwyd mewn perthynas â chaffael neu adeiladu asedion sefydlog fel grantiau cyfalaf gohiriedig ac fe'u hamorteiddir yn unol â dibrsiad dros oes yr asedion.

5. Cynnal-a-chadw Tir ac Adeiladau

Daw costau cynnal-a-chadw hir-dymor a gwaith adferol cynnal rheolaidd o'r cyfrif incwm a gwariant fel maent yn codi.

6. Costau Pensiwn

Y ddau brif gynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol yw Cynllun Pensiwn y Prifysgolion a Chynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978. Mae nifer fechan o staff yn parhau mewn cynlluniau pensiwn eraill.

a. Cynllun Pensiwn y Prifysgolion

Mae'r sefydliad yn cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Prifysgolion, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Cynllun Gwladol ar gyfer Pensiynau yn ôl Enillion. Caiff y gronfa ei phrisio bob tair blynedd gan actiwari annibynnol gyda chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned amcanol, a phennir cyfraddau'r cyfraniadau taladwy gan yr ymddiriedolwr ar gyngor yr actiwari. Yn y blynyddoedd eraill, mae'r actiwari yn adolygu cynnydd y cynllun. Asesir costau pensiwn yn unol â chyngor yr actiwari, wedi eu seilio ar brisiad actiwaraid diweddaraf y cynllun, ac fe'u cyfrifir ar sail cost darparu pensiynau dros y cyfnod y mae'r sefydliad yn elwa oddi wrth wasanaethau'r gweithwyr.

b. Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978

Mae'r Brifysgol yn gweithredu Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Cynllun Gwladol ar gyfer Pensiynau yn ôl Enillion. Codir y cyfraniadau i'r cynllun o'r cyfrif incwm a gwariant er mwyn lledaenu cost pensiynau dros oes waith y gweithwyr yn y Brifysgol yn y fath fodd fel bo cost y pensiwn yn ganran sylweddol wastad o'r gyflogres bensiynadwy bresennol a dyfodol. Lledaenir amrywiadau o gostau rheolaidd dros y cyfnod gwaith y disgwylir iddo ar gyfartaledd fod yn weddill i aelodau'r Cynllun ar ôl ystyried yn briodol y tynnir arian allan yn y dyfodol. Pennir y cyfraniadau gan actiwarïaid cymwys ar sail prisiadau bob tair blynedd gan ddefnyddio'r dull uned amcanol. Mae'r Brifysgol wedi mabwysiadu darpariaethau trosiannol FRS17:Buddion Ymddeoliad.

7. Arian Tramor

Cofnodir trafodion a wneir mewn arian tramor ar y gyfradd gyfnewid sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodion. Trosir asedion ariannol a rhwymedigaethau mewn arian tramor i sterling naill ai ar gyfraddau diwedd y flwyddyn neu, pan fo contractau cyfnewid tramor ymlaen perthynol, ar gyfraddau contract. Ymdrinnir â'r gwahaniaethau cyfnewid sy'n codi o hyn wrth bennu incwm a gwariant am y flwyddyn ariannol.

8. Asedion Sefydlog Dirweddol

a. Tir ac Adeiladau

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Mae'r Brifysgol yn flaenorol wedi defnyddio darpariaethau FRS 15: Asedion Sefydlog Dirweddol i ganiatáu iddi gadw Tir ac Adeiladau ar eu symiau yn y cyfrifon ar 1 Awst 1999, yn amodol ar ddarpariaethau dibrisiant cyfredol. Cyn y dyddiad hwn roedd Tir ac Adeiladau wedi cael eu nodi yn y fantolen yn ôl eu prisiad, ac eithrio ychwanegiadau rhwng prisiadau, a oedd wedi cael eu nodi yn ôl cost.

Adroddir ar y tir a'r adeiladau a gynhwyswyd ar brisiad ar y seiliau canlynol:

- Datgenir tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yr oedd y Brifysgol yn berchen arnynt cyn 1 Ionawr 1994 ac y medrir eu prasio ar y farchnad agored ar Brisiad Marchnad Agored ar Ionawr 1994.
- Datgenir tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yr oedd y Brifysgol yn berchen arnynt cyn 1 Ionawr 1994 ond na fedrir eu prasio ar y farchnad agored ar Gost cael eiddo newydd wedi ei ddibrisio ar Ionawr 1994.
- Datgenir tir ac adeiladau a gafwyd wrth uno â'r Coleg Normal ar Gost cael eiddo newydd wedi ei ddibrisio ar Fehefin 1993.

Dibrisir adeiladau dros eu hoes ddefnyddiol a amcangyfrifir yn 50 mlynedd. Ni ddibrisir tir oherwydd ystyrir fod iddo oes ddefnyddiol amhenodol.

Lle ceir adeiladau â chymorth grantiau penodol fe'u cyfalefir a'u dibrisio fel uchod. Credydur y grantiau perthynol i gyfrif grant cyfalaf gohiriedig a'u rhyddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros oes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased perthynol ar sail sy'n gyson â'r polisi dibrisio.

Ni chyfalefir costau ariannol y gellir yn uniongyrchol eu priodoli i godi adeiladau fel rhan o gost yr asedion hynny.

Cynhelir arolwg o amhariad ar asedion sefydlog os yw digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn awgrymu na ellir o bosib adfer swm cynnal yr asedion sefydlog.

Cyfrifir adeiladau sydd wrthi'n cael eu codi ar gost, a seilir ar dystysgrifau'r pensaer a chostau uniongyrchol eraill a gafwyd hyd 31 Gorffennaf. Dibrisir y costau o'r flwyddyn y cafwyd hwy.

b. Cyfarpar

Y mae cyfarpar, gan gynnwys microgyfrifiaduron a meddalwedd sy'n costio llai na £10,000 yr eitem unigol neu gr?p o eitemau cysylltiedig, yn cael eu dileu ym flwyddyn eu caffael. Cyfalefir yr holl gyfarpar arall ar gost. Cofnodir cyfarpar a gyfalefir ar gost ac fe'i dibrisir dros ei oes ddefnyddiol ddisgwyliedig a amcangyfrifir yn 5 mlynedd, neu gyfnod y grant mewn perthynas ag ymchwil benodol neu brojectau eraill.

Pan geir cyfarpar drwy gyfrwng grantiau penodol fe'i cyfalefir a'i ddibrisio yn unol â'r polisi uchod. Ymdrinnir â'r grant cysylltiedig fel grant a dderbyniwyd ymlaen llaw ac fe'i rhyddheir i incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig y cyfarpar.

9. Buddsoddiadau

Mae buddsoddiadau asedion sefydlog nad ydynt wedi eu rhestru ar gyfnewidfa stoc gydnabyddedig yn cael eu cario ar gost hanesyddol namyn unrhyw ddarpariaeth am unrhyw amhariad yn eu gwerth.

Cynhwysir buddsoddiadau sy'n ffurfio rhan o asedion gwaddol yn y fantolen ar werth y farchnad.

Cynhwysir buddsoddiadau asedion cyfredol yn y fantolen ar raddfa is eu cost wreiddiol a gwerth sylweddoladwy net.

10. Stociau

Datgenir stociau ar raddfa is eu cost a gwerth sylweddoladwy net. Lle bo angen, gwneir darpariaeth am stociau darfodedig, araf i symud a diffygiol. Eithrir y deunyddiau ym meddiant adrannau dysgu ac ymchwil a gwasanaeth, daw'r gwariant o'r cyfrif incwm a gwariant fel mae'n codi.

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

---

11. Statws Trethiant

Mae'r Brifysgol yn elusen a ryddheir o fewn telerau Atodlen 2 Deddf Elusennau 1993 ac fel y cyfryw y mae'n elusen o fewn telerau Adran 506(1) Deddf Trethi 1988. Felly, y mae'r Brifysgol yn medru cael ei rhyddhau o drethiant o ran incwm neu'r enillion cyfalafol a dderbynnir o fewn y categorïau a gynhwysir yn Adran 505 Deddf Trethi 1988 neu Adran 256 Deddf Trethiant Enillion Taladwy 1992 i'r graddau fod y cyfryw incwm neu enillion yn cael eu cymhwyso'n gyfan gwbl at ddibenion elusennol.

Nid yw'r Brifysgol yn cael ei rhyddhau yn yr un modd o Dreth ar Werth.

Mae Is-gwmnïau'r Brifysgol yn gorfod talu treth gorfforaeth a TAW yn yr un modd ag unrhyw sefydliad masnachol.

12. Adnoddau Rhydd

Mae adnoddau rhydd yn cynnwys symiau ar adnau tymor-byr gyda banciau cydnabyddedig a rheolwyr cronfeydd proffesiynol.

13. Darpariaethau

Cydnabyddir darpariaethau pan fo gan y Brifysgol rywmedigaeth gyfreithiol neu ddehongladwy o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol. Mae'n debyg y bydd gofyn am drosglwyddo budd economaidd i setlo rhwymedigaeth ac y gellir amcangyfrif y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

1. GRANTIAU'R CYNGOR

	2001/02 £000	2000/01 £000
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru		
Grantiau Rheolaidd	26012	24817
Grantiau Penodol		
Cynnal-a-chadw Gohiriedig		230
Is-adeiledd Academaidd	256	349
Recriwtio Pwnc Blaenoriaeth Hyfforddiant Cychwynnol Athrawon		79
Is-adeiledd Ymchwil	784	242
Addysgu a TGT	286	265
Gwaith Ymchwil	206	206
Gwasanaethau Hyfforddi ac Ymgynghori	131	114
Cynllun Cyfarpar Ymchwil ar y Cyd		87
Prifysgol Gymuned	122	143
Ehangu Mynediad	140	
Datblygiad Cyfrwng Cymraeg	118	97
Gweithfannau Cyfrifiadurol	327	
Cronfa Ymelwa ar Wybodaeth	504	55
Arall	735	396
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn ystod y flwyddyn		
Adeiladau (Nodyn 19)	151	141
Cyfarpar (Nodyn 19)	482	124
	30254	27345
Cyngor Genedlaethol		
Grantiau Rheolaidd	632	542
Pwyllgor Systemau Gwybodaeth	478	440
	31364	28327

2. FFŪOEDD HYFFORDDIANT A CHONTRACTAU ADDYSG

	2001/02 £000	2000/01 £000
Myfyrwyr llawn-amser y DU a'r UE	6055	6102
Myfyrwyr llawn-amser tramor	1287	1306
Ffioedd Rhan-amser	1832	1551
Grantiau Cefnogi Hyfforddiant Ymchwil	175	109
Ffioedd Cysiau Byr	210	191
Contractau Addysg	6799	5905
	16358	15164

3. GRANTIAU A CHONTRACTAU YMCHWIL

2001/02

2000/01

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

	Incwm	Gwariant Union - gyrchol	Cyfraniad Net	Incwm	Gwariant Union - gyrchol	Cyfraniad Net
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau						
Saesneg	22	18	4	33	27	6
Ieithyddiaeth	20	20				
Ieithoedd Modern	11	11				
Cymraeg	98	69	29	19	16	3
Astudiaethau'r Cyfryngau	42	33	9	38	31	7
Hanes a Hanes Cymru	36	36		40	40	
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	323	236	87	227	200	27
Diwinyddiaeth ac Astud. Crefyddol	153	125	28	45	43	2
Canolfan Ymchwil Cymru				106	100	6
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	55	44	11	67	56	11
Cerddoriaeth	189	160	29	26	21	5
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	949	752	197	601	534	67
Cyfadran y Gwyddorau						
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	129	114	15	68	59	9
Seicoleg	928	761	167	847	687	160
Gwybodeg	1098	892	206	1143	934	209
Mathemateg	55	42	13	56	44	12
Gwyddorau Eigion	1289	1069	220	1221	982	239
Canolfan Astudiaethau Rhanbarthau Cras	645	547	98	664	581	83
Cemeg	356	286	70	353	285	68
Gwyddorau Biolegol	1635	1407	228	1493	1284	209
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	915	788	127	965	796	169
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	7050	5906	1144	6810	5652	1158
Cyfadran Addysg	245	202	43	447	336	111
Cyfadran Astudiaethau Iechyd	23	22	1	10	9	1
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	233	203	30	165	150	15
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	545	473	72	599	506	93
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Canolog	218	176	42	343	263	80
Canolfan Biogyfansoddion	514	373	141	571	433	138
Cyfanswm Ffynonellau Incwm Ymchwil y Brifysgol a Chyfunol	9777	8107	1670	9546	7883	1663
Cynghorau Ymchwil	3331			2874		
Elusennau yn y DU	922			618		
Llywodraeth Ganolog/Lleol y DU & Ymddiriedolaethau Iechyd/Ysbytai	2765			3172		
Diwydiant a Masnach y DU	551			590		
Cyrff Llywodraeth yr UE	1272			1327		
Arall UE	18			36		
Arall Tramor	72			159		
Ffynonellau eraill	846			770		
	9777			9546		

3. GRANTIAU A CHONTRACTAU YMCHWIL (Parhad)

Mae'r Incwm o Grantiau a Chontractau Ymchwil yn cynnwys y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn y flwyddyn £311,000 (2000/01 £224,000) - gweler hefyd Nodyn 19

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

---

4. INCWM ARALL

	2001/02 £000	2000/01 £000
Preswylfeydd, Arlwyo a Chynadleddau	6307	5711
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd (Nodyn 6)	5667	3974
Ymddiriedolaethau Iechyd	325	154
Rhyddhawyd o'r Grantiau Cyfalaf Gohiriedig (Nodyn 19)	27	26
Adran Hyfforddi	2898	1879
Incwm Arall	3734	3157
	<hr/>	<hr/>
	18958	14901

5. INCWM GWADDOL A LLOG

	2001/02 £000	2000/01 £000
Trosglwyddwyd o'r Gwaddolion Penodol (Nodyn 20)	186	193
Incwm o Fuddsoddiadau Ased Gwaddol Cyffredinol (Nodyn 20)	17	21
Incwm o Fuddsoddiadau Tymor Byr	188	175
Llog Arall Derbyniadwy	143	
	<hr/>	<hr/>
	534	389

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

6. GWASANAETHAU ERAILL A DDARPARWYD

	2001/02			2000/01		
	Incwm	Gwariant Union-gyrchol	Cyfraniad Net	Incwm	Gwariant Union-gyrchol	Cyfraniad Net
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau						
Saesneg	275	253	22	295	256	39
Diwinyddiaeth ac Astud. Crefyddol	109	122	(13)	107	121	(14)
Hanes a Hanes Cymru					8	(8)
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	494	466	28	189	179	10
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	27	26	1	66	65	1
Cerddoriaeth	6	27	(21)	34	28	6
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	911	894	17	691	657	34
Cyfadran y Gwyddorau						
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	18	17	1	33	29	4
Seicoleg	446	427	19	438	380	58
Gwybodeg	284	276	8	97	91	6
Mathemateg	1	1				
Gwyddorau Eigion	162	240	(78)	302	225	77
Canolfan Astudiaethau Rhanbarthau Cras	539	626	(87)	506	582	(76)
Cemeg	476	365	111	91	72	19
Gwyddorau Biolegol	132	121	11	97	110	(13)
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	326	272	54	124	100	24
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	2384	2345	39	1688	1589	99
Cyfadran Addysg	28	51	(23)	17	57	(40)
Cyfadran Astudiaethau Iechyd				1		1
Dysgu Gydol Oes	29	31	(2)	55	51	4
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	134	120	14	161	150	11
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	5	4	1	14	14	
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Canolog	644	495	149	339	297	42
Canolfan Biogyfansoddion	340	430	(90)	338	463	(125)
Fferm y Coleg	91	69	22	107	96	11
Cyfanswm y Brifysgol	4566	4439	127	3411	3374	37
IDB (UWB) Ltd	811	668	143	563	503	60
Cyfran o Incwm Menter ar y Cyd	290		290			
Cyfanswm Cyfunol	5667	5107	560	3974	3877	97

Mae'r incwm o Wasanaethau Eraill a Ddarparwyd yn cynnwys y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn y flwyddyn £27,000 (2000/01 £6,000) - gweler hefyd Nodyn 19

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

7. COSTAU STAFF

	2001/02 £000	2000/01 £000
Costau Staff		
Cyflogau a Thaliadau	37382	36006
Costau Nawdd Cymdeithasol	2642	2625
Costau Pensiwn Eraill (Nodyn 29)	3363	3214
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	280	375
	43667	42220

Mae costau ailstrwythuro eithriadol o £280,000 yn 2001/02 yn cynnwys darpariaeth o £156,000 mewn perthynas â threfniadau diswyddo a gyhoeddwyd cyn diwedd y flwyddyn (Nodyn 18).

Taliadau'r Is-Ganghellor	115	111
--------------------------	-----	-----

Dangosir taliadau'r Is-Ganghellor ar yr un sail â rhai'r staff ar gyflog uwch. Mae'r taliadau'n cynnwys cyfraniadau pensiwn y Brifysgol i Gynllun Pensiwn y Prifysgolion. Telir y rhain ar yr un cyfraddau ag ar gyfer staff academiaidd eraill a daethant i £14,100 (2000/01 - £13,600).

lawndal o £71k (£dim yn 2000/01) am golli swydd a dalwyd ac sy'n daladwy i gyn aelod staff ar gyflog uwch, yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gwell buddion pensiwn o £3k.

Niferoedd Staff yn ôl y Prif Gategori

	Nifer	Nifer
Academaidd ac Ymchwil	621	626
Academaidd Gysylltiedig	238	225
Clercyddol	364	342
Technegol	118	117
Eraill	315	313
	1656	1623

Mynegir niferoedd y staff fel cyfwerth amser-llawn.

Dadansoddiad o Daliadau'r Cyflogaion

	2001/02 £000	2000/01 £000
£50,001-£60,000	45	38
£60,001-£70,000	13	9
£70,001-£80,000	6	2
£80,001-£90,000	1	1
£90,001-£100,000	1	
£100,001-£110,000		1
£110,001-£120,000	2	1

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

8. TREULIAU GWEITHREDOL ERAILL

	2001/02 £000	2000/01 £000
Adrannau Academaidd	7953	6168
Gwasanaethau Academaidd	2376	1267
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Canolog	3141	2251
Treuliau Cynnal Adeiladau	2180	1995
Cynnal a Chadw Rheolaidd yr Adeiladau	1648	1086
Gweithrediadau Preswylfeydd ac Arlwyo	2270	2274
Grantiau a Chontractau Ymchwil	2947	2973
Gwasanaethau a Ddarparwyd	2340	1817
Grant i Undeb Myfyrwyr y Brifysgol	429	411
Taliadau'r Archwilwyr (Prifysgol £31,000: 2001 £29,000)	39	37
Taliadau Archwilwyr am Wasanaethau ac eithrio Archwilio - Cynllunio Treth ac Ymgynghori (Prifysgolion £68,000: 2001 £51,000)	71	51
Archwiliad Mewnol a dalwyd i Drydydd Partïon	24	13
Arall	1652	1086
	27070	21429

9. LLOG TALADWY

	2001/02 £000	2000/01 £000
Benthyciadau nad ydynt i'w llwyr ad-dalu o fewn pum mlynedd	1349	1473

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

10. DADANSODDIAD O WARIANT YN ÔL GWEITHGARWCH

	2001/02					2000/01
	Costau Staff	Dibrisiant	Treuliau Gweithredol Eraill	Llog Taladwy	Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Adrannau Academaidd (Nodyn 11)	23084	596	7953		31633	29525
Gwasanaethau Academaidd	3350	139	2376		5865	4302
Gweinyddiaeth Ganolog a Gwasanaethau	3531	49	1550		5130	4604
Addysgol Cyffredinol	90		1425		1515	1158
Cyfleusterau Staff a Myfyrwyr	661	4	729	56	1450	1301
Adeiladau	1911	2	3828	364	6105	5417
Gweithrediadau Preswylfeydd ac Arlwyo	1973	13	2270	925	5181	5119
Dibrisiant Adeiladau		1972			1972	2041
Grantiau a Chontractau Ymchwil (Nodyn 3)	4900	260	2947		8107	7883
Gwasanaethau a Ddarparwyd (Nodyn 6)	2738	29	2340		5107	3877
Ailstrwythuro Staff a dalwyd yn Ganolog	173				173	375
Arall	1256		1652	4	2912	2318
Cyfanswm yn ôl Cyfrif Incwm a Gwariant	43667	3064	27070	1349	75150	67920

Ariannwyd y gost dibrisiant gan:

Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd (Nodyn 19)	998
Cronfa Wrth Gefn Ailbriso a Ryddhawyd (Nodyn 21)	676
Incwm Cyffredinol	1390
	<u>3064</u>

Mae costau staff Adrannau Academaidd yn cynnwys costau ailstrwythuro staff o £107k (£dim yn 2000/01).

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

11. ADRANNAU ACADEMAIDD

	2001/02				2000/01
	Staff Academaidd	Staff Anacadem- aidd	Gwariant Arall	Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau					
Celfyddydau a Dyniaethau					40
Saesneg	573	54	149	776	720
Ieithyddiaeth	263	44	6	313	290
Cymraeg	219	16	27	262	313
Ieithoedd Modern	352	150	56	558	585
Astudiaethau'r Cyfryngau	170	4	11	185	183
Diwinyddiaeth ac Astud. Crefyddol	374	35	32	441	419
Hanes a Hanes Cymru	639	40	26	705	696
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	1278	155	405	1838	1799
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	903	129	59	1091	1194
Cerddoriaeth	444	47	126	617	617
Cyfadran	99			99	117
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	5314	674	897	6885	6973
Cyfadran y Gwyddorau					
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	523	91	258	872	877
Seicoleg	1955	363	1083	3401	2820
Gwybodeg	936	167	593	1696	1736
Mathemateg	268	17	26	311	383
Gwyddorau Eigion	1399	556	1118	3073	2779
Cemeg	370	131	298	799	916
Gwyddorau Biolegol	1385	508	497	2390	2320
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	1122	233	581	1936	1721
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	7958	2066	4454	14478	13552
Cyfadran Addysg	1594	217	1161	2972	2695
Cyfadran Astudiaethau Iechyd	3103	529	1383	5015	4332
Dysgu Gydol Oes	992	139	582	1713	1495
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	342	29	37	408	326
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	79	36	30	145	109
Canolfan Ymchwil y Dyniaethau	12		5	17	43
Cyfanswm Prifysgol a Chyfunol	19394	3690	8549	31633	29525

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

12. ASEDION DIRIAETHOL

Cyfunol

<u>Prisiad/Cost</u>	Tir ac Adeiladau		
	Rhyddfrait £000	Cyfarpar £000	Cyfanswm £000
Ar 1 Awst 2001			
Prisiad	75937		75937
Cost	31688	7289	38977
Ychwanegiadau ar Gost	823	2196	3019
Gwerthiannau ar Brisiad	(853)		(853)
Ar 31 Gorffennaf 2002			
Prisiad	75084		75084
Cost	32511	9485	41996
<u>Dibrisiant</u>			
Ar 1 Awst 2001	13741	5782	19523
Codiad am y flwyddyn	1972	1092	3064
Dilewyd ar Werthiannau	(136)		(136)
Ar 31 Gorffennaf 2002	15577	6874	22451
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2002	92018	2611	94629
Gwerth Llyfr Net ar 1 Awst 2001	93884	1507	95391
Etifeddwyd	5982		5982
Ariannwyd gan Grant Cyfalaf	7857	2033	9890
Arall	78179	578	78757
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2002	92018	2611	94629

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

12. ASEDION DIRIAETHOL (parhad)

Prifysgol

<u>Prisiad/Cost</u>	Tir ac Adeiladau		
	Rhyddfrait £000	Cyfarpar £000	Cyfanswm £000
Ar 1 Awst 2001			
Prisiad	75937		75937
Cost	28674	6805	35479
Ychwanegiadau ar gost	823	2196	3019
Gwerthiannau ar Brisiad	(853)		(853)
Ar 31 Gorffennaf 2002			
Prisiad	75084		75084
Cost	29497	9001	38498
<u>Dibrisiant</u>			
Ar 1 Awst 2001	13437	5325	18762
Codwyd am y flwyddyn	1908	1084	2992
Dilewyd ar Werthiannau	(136)		(136)
Ar 31 Gorffennaf 2002	15209	6409	21618
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2002	89372	2592	91964
Gwerth Llyfr Net ar 1 Awst 2001	91174	1480	92654
Etifeddwyd	5982		5982
Ariannwyd gan Grant Cyfalaf	7857	2020	9877
Arall	75533	572	76105
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2002	89372	2592	91964

Mae rhai adeiladau wedi eu hariannu o ffynonellau'r Trysorlys: pe gwerthid yr adeiladau hyn byddai'n rhaid i'r Brifysgol ildio'r elw i'r Trysorlys neu ei ddefnyddio yn unol â Memorandwm Cyllidol Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

13. BUDDSODDIADAU

	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
	2002 £000	2001 £000	2002 £000	2001 £000
<u>Sefydlog</u>				
Buddsoddiad mewn Is-Gwmnïau ar Gost			4260	4260
Buddsoddiad yn y Mentrau ar y Cyd	58	75	50	50
- <i>cyfran o'r asedion crynswth</i>	3300	2666		
- <i>cyfran o'r rhwymedigaethau crynswth</i>	(3242)	(2591)		
Benthyciad i'r Fenter ar y Cyd	1810	1410	1810	1410
Buddsoddiad yn CVC Properties Plc ar Gost	33	33	33	33
	1901	1518	6153	5753

14. BUDDSODDIADAU ASEDION GWADDOL

Cyfunol a Phrifysgol

	2001/02 £000	2000/01 £000
Ar 1 Awst	5021	5694
Ychwanegiadau	817	993
Gwerthiannau	(828)	(954)
Dibrisiad ar Ailbrisiad	(873)	(712)
Ar 31 Gorffennaf	4137	5021
Stociau Llog Sefydlog	1098	1232
Soddgyfrannau	2538	3274
Daliannau Banc	501	515
	4137	5021
Llog Sefydlog a Soddgyfrannau ar Gost	3770	3570

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

15. DYLEDWYR

	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
	2002 £000	2001 £000	2002 £000	2001 £000
Symiau dyladwy o fewn un flwyddyn:				
Dyledwyr	5573	4821	5324	4614
Rhagdaliadau ac Incwm Cronedig	4327	3000	4291	2979
Swm dyledus o'r Fenter ar y Cyd	151	164	151	164
Dyledwyr Gr?p			514	497
	10051	7985	10280	8254
Symiau dyladwy ar ôl un flwyddyn:				
Rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd	927	1027	927	1027
	10978	9012	11207	9281

Mae'r rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd yn cynnwys costau sefydlog am ddefnyddio'r llong sydd yn eiddo'r Fenter ar y Cyd a dalwyd ymlaen llaw ar gyfer cyfnod y cytundeb defnydd. Codir y rhagdaliad ar y Cyfrif Incwm a Gwariant ar sail llinell syth dros gyfnod y cytundeb.

16. CREDYDWYR: SYMIAU DYLDADWY O FEWN UN FLWYDDYN

	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
	2002 £000	2001 £000	2002 £000	2001 £000
Morgeisiau a Benthyciadau Anwarantedig	847	795	847	754
Gorddrafftiau Banc	840	211	840	211
Credydwy'r a Chroniadau	4972	4777	4918	4722
Nawdd Cymdeithasol a Threthiant Arall Taladwy	1281	1123	1273	1123
Incwm Gohiriedig	9300	5592	9227	5528
Credydwy'r Gr?p			132	115
	17240	12498	17237	12453

17. CREDYDWYR: SYMIAU DYLDADWY AR ÔL MWY NAG UN FLWYDDYN

Cyfunol   Prifysgol

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

	2002 £000	2001 £000	2002 £000	2001 £000
Morgeisiau ar eiddo preswyl ac arall i'w had-dalu				
mewn rhandaliadau dros gyfnodau yn dod i ben rhwng 2008 a 2023	15855	16789	15855	16789
Dyledion dyledus i Awdurdodau Lleol i'w had-dalu mewn rhandaliadau dros gyfnodau yn dod i ben rhwng 2006 a 2013	96	108	96	108
Benthyciad gan y Cwmni Gr?p			350	350
Benthyciad Gr?p			598	696
	15951	16897	16899	17943

Mae morgesiaau ar eiddo preswyl ac eraill yn cynnwys benthyciadau cyfradd llog sefydlog a newidiol, gyda'r olaf wedi eu cysylltu â naill ai LIBOR neu gyfradd sylfaenol y banc.

18. DARPARIAETHAU AR GYFER RHWYMEDIGAETHAU A CHODIANNAU Cyfunol a Phrifysgol

	Ailstrwy- thuro Staff	Arall	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2001	476	339	815
Defnyddiwyd yn ystod y Flwyddyn	(476)	(8)	(484)
Trosglwyddwyd o'r Cyfrif Incwm a Gwariant	156	128	284
Ar 31 Gorffennaf 2002	156	459	615

Mae'r ddarpariaeth derfynol dan Arall yn ymwneud yn llwyr â dyledion ansicr.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

19. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG

Cyfunol

	Cyngor Cyllido	Grantiau a Rhoddion Eraill	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2001			
Adeiladau	6211	1260	7471
Cyfarpar	466	311	777
Arall		2437	2437
Cyfanswm	6677	4008	10685
Arian a dderbyniwyd			
Adeiladau	543	21	564
Cyfarpar	1792	234	2026
Cyfanswm	2335	255	2590
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant			
Adeiladau (Nodiadau 1 a 4)	151	27	178
Cyfarpar (Nodiadau 1, 3 a 6)	482	288	770
Arall (Nodyn 3)		50	50
Cyfanswm (Nodyn 10)	633	365	998
Ar 31 Gorffennaf 2002			
Adeiladau	6603	1254	7857
Cyfarpar	1776	257	2033
Arall		2387	2387
Cyfanswm	8379	3898	12277

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

19. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG (Parhad)

Prifysgol

	Cyngor Cyllido	Grantiau a Rhoddion Eraill	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2001			
Adeiladau	6211	1260	7471
Cyfarpar	466	292	758
Arall		2437	2437
			<hr/>
Cyfanswm	6677	3989	10666
			<hr/>
Arian a dderbyniwyd			
Adeiladau	543	21	564
Cyfarpar	1792	234	2026
			<hr/>
Cyfanswm	2335	255	2590
			<hr/>
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant			
Adeiladau (Nodiadau 1 a 4)	151	27	178
Cyfarpar (Nodiadau 1, 3 a 6)	482	282	764
Arall (Nodyn 3)		50	50
			<hr/>
Cyfanswm	633	359	992
			<hr/>
Ar 31 Gorffennaf 2002			
Adeiladau	6603	1254	7857
Cyfarpar	1776	244	2020
Arall		2387	2387
			<hr/>
Cyfanswm	8379	3885	12264
			<hr/>

Mae'r grantiau cyfalaf gohiredig eraill yn ymwneud ag arian a dderbyniwyd gan Gyngor Ymchwil yr Amgylchedd Naturiol fel rhan o'r cyllid ar gyfer sefydlu cwmni menter ar y cyd VT Ocean Sciences Limited.

20. GWADDOLION

Cyfunol a Phrifysgol

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

	Penodol £000	Cyffredinol £000	Cyfanswm £000
Ar 1 Awst 2001	4483	538	5021
Ychwanegiadau	5		5
Dibrisiad Buddsoddiadau Aседion Gwaddol	(770)	(103)	(873)
Incwm am y Flwyddyn	170	17	187
Trosglwyddwyd i'r Cyfrif Incwm a Gwariant (Nodyn 5)	(186)	(17)	(203)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Ar 31 Gorffennaf 2002	3702	435	4137
Yn cynrychioli:			
Cymrodoriaethau a Chronfeydd Ysgoloriaethau	1202		1202
Cronfeydd Gwobrau	225		225
Cronfeydd Eraill	2275	435	2710
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Ar 31 Gorffennaf 2002	3702	435	4137

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

21. CRONFA WRTH GEFN AILBRISIAD

Cyfunol a Phrifysgol

	2001/02 £000	2000/01 £000
<u>Ailbrisiadau</u>		
Ar 1 Awst	45034	47953
Ailbrisiad ar 31 Gorffennaf 2001		(2919)
	<hr/>	<hr/>
Ar 31 Gorffennaf	45034	45034
<u>Cyfraniadau i Ddibrisiant</u>		
Ar 1 Awst	(6255)	(5502)
Rhyddhawyd yn ystod y flwyddyn (Nodyn 10)	(676)	(753)
	<hr/>	<hr/>
Ar 31 Gorffennaf	(6931)	(6255)
<u>Ad-daliad Prifswm Dyled</u>		
Ar 1 Awst	134	121
Ad-daliadau i Awdurdodau Lleol yn y Flwyddyn	13	13
	<hr/>	<hr/>
Ar 31 Gorffennaf	147	134
<u>Realeiddiad ar Werthiannau</u>		
Ar 1 Awst	(1159)	(1004)
Rhyddhawyd yn y Flwyddyn	(325)	(155)
	<hr/>	<hr/>
Ar 31 Gorffennaf	(1484)	(1159)
<u>Swm Ailbrisiad Net</u>		
Ar 31 Gorffennaf	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	36766	37754

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

22. CYFRIF INCWM A GWARIANT

	<u>Cyfunol</u> £000	<u>Prifysgol</u> £000
Gweddill ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiant Asedion ar Brisiad	51	94
Cyfraniadau i Ddibrisiant a ryddhawyd o Gronfa wrth gefn Ailbrisiad (Nodyn 21)	676	676
Realeiddiad ar werthu Asedion Sefydlog (Nodyn 21)	325	325
Gweddill Cost Hanesyddol am y flwyddyn	<u>1052</u>	<u>1095</u>
Ad-daliad Prifswm Dyled i Awdurdodau Lleol (Nodyn 21)	(13)	(13)
Ar 1 Awst 2001	<u>30038</u>	<u>30267</u>
Ar 31 Gorffennaf 2002	<u>31077</u>	<u>31349</u>

23. YMRWYMIADAU CYFALAF

Cyfunol a Phrifysgol

	2001/02 £000	2000/01 £000
Ymrwymadau a awdurdodwyd ac a contractwyd ar 31 Gorffennaf	<u>1773</u>	<u>388</u>

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

24. CYSONIAD GWEDDILL/(DIFFYG) GWEITHREDOL CYFUNOL Â LLIF ARIAN NET O'R GWEITHGAREDDAU GWEITHREDOL

	2001/02 £000	2000/01 £000
Gweddill/(Diffyg) gweithredol ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad a chyn cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd a Buddiannau Lleiafrifol	102	(814)
Dibrisiant (Nodyn 12)	3064	2798
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig wedi eu rhyddhau i Incwm (Nodyn 19)	(998)	(521)
Incwm Buddsoddi (Nodyn 5)	(534)	(389)
Elw ar Werthiant Asedion Buddsoddiad		(440)
Elw ar Werthiant Asedion Gwaddol	(185)	(516)
Elw ar Werthiant Asedion Sefydlog	(119)	(170)
Llog Taladwy (Nodyn 9)	1349	1473
Gostyngiad mewn Stociau	42	76
Cynnydd mewn Dyledwyr	(1966)	(18)
Cynnydd mewn Credydwyr	4061	857
Gostyngiad mewn Darpariaethau	(200)	(942)
Llif Arian Net i mewn o Weithgareddau Gweithredol	4616	1394

25. CYLLIDO

	Morgeisiau a Benthyciadau £000
Ar 1 Awst 2000	18417
Benthyciadau Newydd	5
Ad-daliadau Cyfalaf	(730)
Swm net a ad-dalwyd yn y flwyddyn	(725)
Ar 31 Gorffennaf 2001	17692
Ar 1 Awst 2001	17692
Ad-daliadau Cyfalaf	(894)
Ar 31 Gorffennaf 2002	16798

26. DADANSODDIAD O NEWIDIADAU YN Y DDYLED GYFUNOL NET

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

	Ar 1 Awst £000	Llifau Arian £000	Newidiadau Eraill £000	Ar 31 Gorffennaf £000
Arian yn y Banc ac mewn Llaw				
Asedion Gwaddol	515	(14)		501
Arall	609	206		815
Gorddrafftiau Banc	(211)	(629)		(840)
	913	(437)		476
Adneuron Tymor Byr	1849	3522		5371
Dyled yn ddyledus o fewn un flwyddyn	(795)	894	(946)	(847)
Dyled yn ddyledus ar ôl un flwyddyn	(16897)		946	(15951)
	(14930)	3979		(10951)

27. ADENILLION AR FUDDSODDIADAU A CHYNNAL CYLLID

	Nodyn	2001/02 £000	2000/01 £000
Incwm o Waddolion	20	187	238
Incwm o Fuddsoddiadau Tymor Byr	5	188	175
Llog Arall a Dderbyniwyd	5	143	
Llog a Dalwyd	9	(1349)	(1473)
		(831)	(1060)

28. GWARIANT CYFALAF CYFUNOL A BUDDSODDIAD CYLLIDOL

	Nodyn	2001/02 £000	2000/01 £000
Asedion Diriaethol a gafwyd	12	(3019)	(2338)
Buddsoddiadau Ased Gwaddol a gafwyd	14	(817)	(993)
Asedion Net a gafwyd yn y Fenter ar y Cyd			(50)
Cyfanswm Asedion Sefydlog a Gwaddol a gafwyd		(3836)	(3381)
Derbyniadau o Werthu Asedion Gwaddol		1000	1468
Derbyniadau o Werthu Asedion Sefydlog		835	419
Derbyniadau o Werthiant Asedion Buddsoddiad			444
Rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd			(1027)
Benthyciad i'r Fenter ar y Cyd		(400)	(1410)
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a dderbyniwyd	19	2590	3449
Gwaddolion a Dderbyniwyd	20	5	15
		194	(23)

29. CYNLLUNIAU PENSIWN

Y ddau brif gynllun pensiwn i staff y Brifysgol yw Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) a Chynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978 (CPAS). Delir asedion y cynlluniau mewn cronfeydd ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Mae'r USS yn darparu buddion wedi eu seilio ar gyflog pensynadwy terfynol ar gyfer

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

---

gweithwyr academiaidd ac academiaidd-gysylltiedig holl Brifysgolion y DU a rhai gweithwyr eraill. Mae Cynllun y Coleg yn darparu buddion cyffelyb i staff eraill y Brifysgol. Prisir y cronfeydd pensiwn bob tair blynedd gan actwari annibynnol â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned amcanol.

Cynllun Pensiwn y Prifysgolion

Mae'r sefydliad yn cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Prifysgolion, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Cynllun Gwladol ar gyfer Pensiynau ar ôl Enillion. Cedwir asedion y cynllun mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Nid oes modd nodi cyfran pob sefydliad o asedion a dyledion sylfaenol y cynllun ac felly cyfrifir cyfraniadau at y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfrannu diffiniedig. Mae'r gost a nodir o fewn y gweddill/diffyg am y flwyddyn yn y cyfrif incwm a gwariant yn cyfateb i'r cyfraniadau taladwy i'r cynllun ar gyfer y flwyddyn.

Gwnaed prisiad actiwaraid diweddaraf y cynllun ar 31 Mawrth 1999. Y tybiaethau sy'n cael yr effaith fwyaf arwyddocaol ar ganlyniad y prisiad yw'r rhai sy'n ymwneud â chyfradd elw ar fuddsoddiadau (h.y. cyfraddau llog) a chyfraddau cynnydd mewn cyflog a phensiynau. Mewn perthynas â rhwymedigaethau gwasanaeth blaenorol cafwyd y tybiaethau ariannol o elw'r farchnad a oedd yn bodoli ar ddyddiad y prisiad. Tybid y byddai prisiad cyfradd llog yn 4.5% y flwyddyn, y byddai cynnydd mewn cyflogau yn 3.6% y flwyddyn ac y byddai pensiynau'n cynyddu 2.6% y flwyddyn. Mewn perthynas â rhwymedigaethau gwasanaeth yn y dyfodol tybid y byddai prisiad cyfradd llog yn 5.5% y flwyddyn, yn cynnwys elw buddsoddi ychwanegol o 1% y flwyddyn, y byddai cynnydd mewn cyflogau yn 3.5% y flwyddyn ac y byddai pensiynau'n cynyddu 2.5% y flwyddyn. Gwnaed y prisiad gan ddefnyddio'r dull uned amcanol.

Ar ddyddiad y prisiad, roedd gwerth asedion y cynllun ar y farchnad yn £18,870m (yn cynnwys amcangyfrif o £55m mewn perthynas â thaliadau swmp-drosglwyddo a oedd yn ddyledus) ac roedd gwerth rhwymedigaethau gwasanaeth blaenorol yn £17,427m gan adael gweddill asedion o £1,443m. Roedd yr asedion yn ddigonol felly ar gyfer 108% o'r buddion a oedd wedi crynhoi i aelodau ar ôl caniatáu ar gyfer cynnydd disgwylidig mewn enillion yn y dyfodol.

Roedd cyfradd y cyfraniad angenrheidiol gan y sefydliad ar gyfer buddion gwasanaeth yn y dyfodol yn unig ar ddyddiad y prisiad yn 16.3% o gyflogau ond cytunwyd y cedwir cyfradd cyfraniad y sefydliad yn 14% o gyflogau. I gyllido'r gostyngiad hwn o 2.3% am y cyfnod o 11 mlynedd o ddyddiad y prisiad (yr oes waith sy'n weddill i aelodau cyfredol y cynllun ar gyfartaledd) bydd angen defnyddio £561m o'r gweddill. Cytunwyd hefyd, yn dilyn y prisiad, y defnyddir £201m o'r gweddill i gyllido rhai gwelliannau mewn buddion. Roedd hyn yn gadael gweddill gwasanaeth blaenorol o £681m (yn cynnwys yr Adran Atodol) i'w gario ymlaen.

Gall gweddillion neu ddiffygion sy'n codi mewn prisiadau yn y dyfodol effeithio ar gyfraniad y sefydliad yn y dyfodol. Ni chafwyd canlyniad y prisiad ffurfiol a wnaed ar 31 Mawrth 2002 hyd yma, pryd yr adolygir y cyfraddau uchod, er na ddisgwylir y bydd cynnydd yn lefel cyfraniadau.

Cyfanswm cost pensiynau i'r sefydliad oedd £2.997m (2001: £2.855m). Mae hyn yn cynnwys £385k (2001: £392k) o gyfraniadau dyledus ar ddyddiad y fantolen. Cyfradd y cyfraniad taladwy gan y sefydliad oedd 14% o gyflogau pensiynadwy.

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978

Mae'r Brifysgol yn gweithredu cynllun budd diffiniedig yn y DU, Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978. Caiff y gronfa ei phrisio bob tair blynedd gan actiwari annibynnol â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned amcanol. Mae'r tybiaethau a'r data eraill sy'n cael yr effaith fwyaf amlwg ar bennu lefelau cyfraniad fel a ganlyn:

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Prisiadau actiwaraid diweddaraf y mae data ar gael ar eu cyfer	1 Awst 1999
Elw buddsoddi y flwyddyn	6.0%
Cyfradd cynnydd yn y cyflogau y flwyddyn	5.0%
Cynnydd mewn pensiwn y flwyddyn	3.0%
Gwerth asedion ar y farchnad ar ddyddiad y prisiad diwethaf	£47 miliwn
Cyfran budd cronodig aelodau a gynhwyswyd gan brisiad actiwaraid yr asedion	142%

Mae canlyniadau prisiad actiwaraid llawn y gronfa ar 1 Awst 1999 wedi cael eu rhagamcanu i 31 Gorffennaf 2002, ac yna eu hailgyfrifo wedi eu seilio ar y tybiaethau canlynol:

	Ar 31 Gorffennaf 2002	Ar 31 Gorffennaf 2001
Cyfradd Cynnydd yn y Cyflogau	4.50%	5.00%
Cyfradd Cynnydd yn Nhaliadau Pensiwn	2.50%	3.00%
Cyfradd Gostyngiad ar gyfer Rhwymedigaethau	6.00%	6.00%
Tybiaeth Chwyddiant	2.50%	3.00%
Ailbrisiad Pensiynau Gohiriedig	2.50%	3.00%

Asedion yn y cynllun a'r gyfradd elw ddisgwyliedig yn y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf oedd:

	Cyfradd Adennill Tymor Hir 2002	Gwerth 2002 £000	Cyfradd Adennill Tymor Hir 2001	Gwerth 2001 £000
Soddgyfrannau	7.00%	31801	7.25%	39718
Bondiau	5.00%	3697	5.25%	4986
Eiddo	7.00%	1878	7.25%	1852
Arian	5.00%	439	5.25%	1073
		<u>37815</u>		<u>47629</u>

Mesurwyd y symiau canlynol ar 31 Gorffennaf yn unol â gofynion FRS 17:

	2002 £000	2001 £000
Cyfanswm Gwerth yr Asedion ar y Farchnad	37815	47629
Gwerth Presennol Rhwymedigaethau'r Cynllun	(36932)	(38456)
	<u>883</u>	<u>9173</u>

Gweddill yn y Cynllun - Ased Pensiwn Net

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Pe bai'r symiau uchod wedi eu cydnabod yn yr adroddiadau cyllidol, byddai asedion net a chyfrif incwm a gwariant y Brifysgol ar 31 Gorffennaf fel ag a ganlyn:

	2002 £000	2001 £000
Asedion Net ac eithrio Ased Pensiwn	84257	83464
Ased Pensiwn	<u>883</u>	<u>9173</u>

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002

Asedion Net gan gynnwys Ased Pensiwn	85140	92637
Cyfrif Incwm a Gwariant	31077	30038
Cyfrif Cadw Pensiwn	883	9173
Cyfrif Incwm a Gwariant yn cynnwys Cyfrif Cadw Pensiwn	31960	39211

Yn ogystal, pe bai'r costau pensiwn wedi cael eu cydnabod yn unol â FRS 17, bydd elfennau canlynol y costau pensiwn wedi cael eu cydnabod yn y cyfrif incwm a gwariant a'r datganiad o enillion a cholledion ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002.

Dadansoddiad o'r swm a fyddai wedi ei bennu i wariant gweithrediadol:

	2002
	£000
Cost Gwasanaeth Cyfredol	1443

Dadansoddiad o'r swm a fyddai wedi ei gredu i incwm cyllid arall:

	2002
	£000
Elw disgwylidig ar asedion cynllun pensiwn	3300
Llog ar rhwymedigaethau cynllun pensiwn	(2315)
Elw Net	985

Dadansoddiad o'r swm a gydnabyddid mewn adroddiad o gyfanswm enillion a diffygion (AGED):

	2002
	£000
Elw gwirioneddol namyn elw disgwylidig ar gynllun pensiwn	(12198)
Newidiadau mewn tybiaethau sy'n sail i werth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	4079
Ennill actiwaraid a gydnabyddir yn AGED	(8119)
29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)	

Mae symudiad yng ngweddill y cynllun yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	£000
Gweddill yn y cynllun ar 1 Awst 2001	9173
Symudiad yn ystod y flwyddyn:	
Costau cyfredol y gwasanaeth	(1443)
Cyfraniadau	287
Incwm ariannol arall	985
Colled actiwaraid	(8119)

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

Gweddill yn y cynllun ar 31 Gorffennaf 2002

883

Yn dilyn y prisiad actiwaraid llawn ar 1 Awst 1999, cytunwyd ar gyfraniadau cyflogwr ar gyfradd o 3 y cant o gyflog pensiynadwy. Mae aelodau gweithredol yn talu ar gyfradd o 5 y cant o gyflog pensiynadwy.

Roedd hanes enillion a cholledion ar gyfer y flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002 fel a ganlyn:

Gwahaniaeth rhwng yr elw disgwylidig a gwirioneddol ar asedion y cynllun:

Swm (£000s)	(12198)
Canran o asedion y cynllun	(32%)

Cyfanswm a gydnabyddir mewn adroddiad o gyfanswm enillion a cholledion:

Swm (£000s)	(8119)
Canran o werth cyfredol rhwymedigaethau'r cynllun	(22%)

Costau Pensiwn

Yr oedd cyfanswm cost pensiwn i'r Brifysgol a'i his-gwmnïau yn:

	2001/02 £000	2000/01 £000
Cyfraniadau i USS (14% o gyflogau pensiynadwy)	2997	2855
Cyfraniadau i CPAS (3% o gyflogau pensiynadwy)	246	232
Cyfraniadau i Gynlluniau Pensiwn Eraill	120	127
	3363	3214

Mae cynlluniau pensiwn eraill yn cynnwys cyfraniadau i gynllun Pensiwn yr Athrawon.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2002

30. TRAFODION PARTI CYSYLLTIEDIG

Oherwydd natur gweithrediadau'r Brifysgol a chyfansoddiad y Cyngor (wedi ei dynnu o sefydliadau'r sector cyhoeddus a phreifat lleol) mae'n anorfod y gwneir, o bryd i'w gilydd, drafodion lle y gallai aelod o'r Cyngor fod â budd ynddynt. Cynhelir yr holl drafodion sydd yn cynnwys sefydliadau lle y gallai aelod o'r Cyngor fod â budd ynddynt o hyd braich ac yn unol â rheoliadau cyllidol y Brifysgol a threfn caffael normal.

Mae'r Athro H.R. Evans, Is-Ganghellor, a'r Athro H.G.Ff. Roberts, Dirprwy Is-Ganghellor, yn ymddiriedolwyr Ymddiriedolaeth Coleg y Santes Fair, Bangor. Yn ystod y flwyddyn gyllidol 2001/02 derbyniwyd cyllid o £46k gan y Brifysgol oddi wrth Ymddiriedolaeth Coleg y Santes Fair, Bangor (2000/2001 £49k).

Yn ystod y flwyddyn, gwasanaethodd Mr D W Hughes, Cyfarwyddwr Cyllid y Brifysgol, fel Cyfarwyddwr UNDEB (Management) Cyf. ac UNDEB (Trading) Cyf. Gwnaed nifer o drafodion yn ystod y flwyddyn rhwng gwahanol adrannau gwasanaeth y Brifysgol ac UNDEB (Management) Cyf ac UNDEB (Trading) Cyf. Cynhaliwyd y trafodion hyn o hyd braich ac yn unol â rheoliadau cyllidol y Brifysgol. Yn ogystal, roedd y Brifysgol wedi gwneud blaendal yn flaenorol i UNDEB (Trading) Cyf. ac yr oedd y gweddill ar ddiwedd y flwyddyn yn £172k (2000/2001 £197k).

Mae nifer o ymddiriedolwyr yr Ymddiriedolaeth Ddatblygu hefyd yn aelodau o'r Cyngor neu'n uwch weithwyr yn y Brifysgol. Amcan yr Ymddiriedolaeth Ddatblygu yw cefnogi gweithgareddau'r Brifysgol trwy gyfrwng rhoddion a derbyniwyd cyfanswm o £192k (2000/2001 £188k) oddi wrth yr Ymddiriedolaeth yn ystod y flwyddyn. Mae'r Brifysgol yn darparu gwasanaeth gweinyddu i'r Ymddiriedolaeth Ddatblygu. Hefyd mae'r Brifysgol eisoes wedi talu arian ymlaen llaw i'r Ymddiriedolaeth Ddatblygu, a'r gweddill ar ddiwedd y flwyddyn oedd £104k (2000/2001 £108k).

31. CRONFEYDD MYNEDIAD A CHALEDI

	2001/02 £000	2000/01 £000
Gweddill heb ei wario ar 1 Awst	1	
Grantiau Cyngor	864	432
Llog a enillwyd	6	5
	<hr/>	<hr/>
	871	437
Talwyd i'r Myfyrwyr	(811)	(436)
	<hr/>	<hr/>
Gweddill heb ei wario ar 31 Gorffennaf	60	1

Mae grantiau'r Cyngor ar gael i'r myfyrwyr yn unig: mae'r Brifysgol yn gweithredu fel cyfrwng talu yn unig. Felly, mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig wedi eu heithrio o'r Cyfrif Incwm a Gwariant.

Atodiad

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2002
Cymarebau

CYMAREBAU CYLLIDOL

	2001/02	2000/01
	Cyfunol	Cyfunol
Cymhareb Grantiau'r Cyngor i'r Cyfanswm Incwm	40.74%	41.46%
Cymhareb Ffioedd Cartref a Chontractau Addysg i'r Cyfanswm Incwm	19.58%	20.28%
Cymhareb Ffioedd Tramor i'r Cyfanswm Incwm	1.67%	1.91%
Cymhareb Incwm Ymchwil i'r Cyfanswm Incwm	12.70%	13.97%
Cymhareb Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd i'r Cyfanswm Incwm	7.36%	5.82%
Cymhareb Gweddill Hanesyddol am y flwyddyn i'r Cyfanswm Incwm	1.37%	0.20%
Rhwymedigaethau Tymor-hir a Darpariaethau i Gronfeydd Wrth Gefn Incwm a Gwariant	53.31%	58.97%
Cymhareb Asedion Rhydd i Rwymedigaethau Cyfredol	0.36	0.20
Cymhareb Asedion Cyfredol i Rwymedigaethau Cyfredol	1.01	0.94
Diwrnodiau Cyfanswm Incwm a gynrychiolir gan Ddyledwyr	52	48

Mae'r Cyfanswm Incwm yn cynnwys cyfran o incwm y Fenter ar y Cyd